

Розповіли про те, як насправді усе було

В попередніх номерах «Надслучанського вісника» уже опубліковано два розлогі матеріали з нагоди Народного Руху України за перебудову. Продовженням важливої і актуальної теми стало засідання за "круглим столом", яке відбулося у читальному залі центральної районної бібліотеки. В ньому взяли участь фундатори створення осередку НРУ в районі, голова державної адміністрації Віталій Люшин, представники громадськості, старшокласники економіко-гуманітарного ліцею, журналісти.

Відкрила його ведуча Людмила Яковишина.

Після демонстрації уривка з документального фільму з коротким вступним словом виступила вчителька історії Городищенської ЗОШ Алла Бортманська. Вона привітала присутніх з визначною подією в українській історії, зауваживши, наскільки кожному з учасників буремних 80-90-их років минулого століття почесно відчувати себе причетними до них. У виступі йшлося про події, які передували створенню Руху - організацію товариств "Меморіал", української мови ім. Т. Г. Шевченка, "Просвіти", необхідність політичного, економічного, національного відродження України, повернення народові історичної пам'яті, зокрема таких сторінок його далекої і близької минувшини як доба українського козацтва, Українська революція 1917-1921 років, діяльність Центральної Ради, Голодомор 1930-1933 років, пакт Молотова - Ріббентропа тощо.

Олександр Кравчук розпочав свої спогади із заяви про те, що варто уже розповісти, як воно усе насправді було. Перший осередок Руху було створено у Сосновому завдяки Леоніду Ваврику. Після того, коли Василь Червоній виявив бажання приїхати в Березне, активісти виготовили щоглу, вирішили встановити її біля фонтану (там тепер стоїть пам'ятник Тарасу Бульбі-Боровцю) і вивісити жовто-блакитний прапор. Зустріли В. Червонія біля будинку культури, прийшло багато людей, довго спілкувалися, а потім пішли до фонтану, привселюдно встановили прапор і вночі охороняли його, щоб всюдисущі тоді кадебісти не зірвали. Далі О. Кравчук розповів про те, як в Березному було створено осередок Руху, про великий об'єм роботи з національного відродження, що її виконували члени осередку, та про ту подію, яка найбільше врізалася йому у пам'ять і серце - сплав на човні з жовто-блакитними прапорами, повстанськими піснями по річці Случ з Маринина до райцентру.

Голова районного осередку Народного Руху України Віктор Сухан наголосив на тому, що нинішнє засідання проводиться для молоді, адже фундаторам НРУ не байдуже, чи буде вона пам'ятати події 30-річної давності. Члени Руху, які стояли біля витоків його створення, сподівалися, що через три десятиліття Україна буде процвітаючою державою, але не так сталося, як гадалося. Чому? Найбільшою бідою нашою після війни з Росією на сході є олігархи, корупціонери, які будують в Україні рай для себе, а не міцну державу. Найнебезпечнішою п'ятою колоною Росії в Україні В. Сухан назвав Московський патріархат, який покликаний Кремлем насаджувати на нашій предковичній українській землі "руській мір".

На тому великому національному піднесенні, яке панувало наприкінці 80-их, на початку 90-их років минулого століття, незважаючи на нестатки, труднощі, зупинився у своїх спогадах **Андрій Шабатюк**. Він також згадував, як створювали осередок Руху в Березному, шукали кандидатуру на його очільника і, зрештою, довірили цю відповідальну посаду Віктору Сухану. Активісти, наражаючи себе на небезпеку, адже КДБ ще діяв, збирали підписи про заборону комуністичної партії, були спостерігачами на виборчих дільницях, боролися за встановлення хреста на знак вшанування пам'яті жертв Голодомору, пам'ятного знака на честь полеглих вояків УПА, виявлення місць їх поховання на території району.

Про шалений тиск на перших рухівців з боку комуністів, кадебістів говорив у своєму виступі **Леонід Ваврик**. На його думку, вже при незалежній Україні влада на місцях ще довго залишалася радянсько-московською і стояла на перешкоді дослідженню правдивої історії, вшануванню пам'яті істинних героїв, учасників національно-визвольних змагань та жертв більшовицько - сталінської системи.

Учасник Установчого з'їзду Народного Руху України за перебудову **Богдан Дідич** зауважив: репресії, що їх чинили проти борців за волю, незалежність України імперські сили Росії, відступили перед молодечим завзяттям громадських активістів, українських патріотів. "Вам належить пам'ятати,

- звернувся він до учнівської молоді, - що ви не просто хлопці і дівчата, а спадкоємці повстанців, вояків УПА, що демонстрували ворогам у сталінських тюрмах і таборах. У нас гарна історія, бо саме Україні світ має завдячувати за розвал Радянського Союзу. Тепер прийшла ваша черга – закачайте рукави і будуйте таку державу, щоб нащадки могли пишатися нею».

Член Національної спілки журналістів України, публіцист, в минулому викладач лісового коледжу Петро Желінський розповів молодим учасникам засідання про участь студентів у бурхливих подіях Помаранчевої революції, піднесення, яке охопило юнаків і дівчат у ті незабутні часи. П. Желінський чи не найскладнішим періодом української історії назвав революцію 1917-1921 років, закликав українців до єдності, засудив розкол Руху.

- Мені було 26 років, коли я прийшов у Рух, - сказав голова районної державної адміністрації в 2005-2006 роках **Петро Ціпан**. - Ми не були безстрашними, але вчилися долати страх і вийшли на площу, тоді ще Леніна, у Березному з антикомуністичними плакатами на чергову річницю жовтневої революції за часів всевладності райкому КПРС і КДБ.

Л. Ціпан пригадав свою участь у роботі II Зборів НРУ у Києві у палаці Україна, про прихильне ставлення киян до делегатів, закликав ліцеїстів не бути байдужими, любити Україну і боротися за неї.

Громадська активістка **Людмила Суцєвська** схвилювала присутніх майстерним читанням вірша Віктора Баранова "До українців", юна співачка, донька учасника Революції Гідності, бійця Національної гвардії України Володимира Пастушка **Оріана Пастушок** виконала «Гімн націоналістів».

Присутні мали можливість оглянути виставку світлин «До 30-річчя Народного Руху України».

На закінчення заходу його учасники поклали квіти до місць вшанування пам'яті В'ячеслава Чорновола, Героїв Небесної Сотні, Героя України Івана Городнюка, Тараса Бульби-Боровця, полеглих воїнів УПА.

Надія Ярмолюк.